

כשכב דרמים⁵², דחה את הדריםה. משום שחשב לבלתי-הוגן למלא משאלה כזו מצדה, שיותא כזה משום אי-יושר הוון כלפי האיש. שקמו אותו ונגו בו בכבוד גדול כל כך, אף ביקשה לנבוש יצרה ושיחה לנגד עיניה את חוסר התקנה להשיג את השוקמה: זו גם תלך ותיטוג, אם לא תהיה לה תקנה. והוסיף ואמר, שנוח לו לסבול הכל מסיפטה לדבר עבירה כזה. כי אף-על-פי שאין הוא כעבד רשאי לעשות דבר כנגד רצונה של הנברת. הרי לטירובו לדרבים כאלה תהיה הצדקה⁵³. רבת. אולם התנגדותו של יוסף. שלא ציפתה לה הנדילה עוד את אהבתה של האשה, ובחיותה שרויה במצוקה גוראה מתוקף היצר הרע ההכונה לנסות דבר בפעם שניה ולבצע את נפשה.

52. וכהנהגו זמן תנינה ציבורית⁵⁰, שבה נהגות גם הנשים לבוא כקהל. החללה 1.
53. השנה בראש ל'ס"א

וכשהגיע זמן תנינה ציבורית⁵⁰, שבה נהגות גם הנשים לבוא כקהל. החללה 1.
במני בעלה וביקשה להתיחד עם יוסף (ולמצוא לה) הדדנות לחבוע אותו בפה. וכהנהגוה לירי כך, עמדה עליו בשענות עקשניות עוד מתראשנות ואברה. שיפה היה עושה. אילו היה נענה מיד לבקשתה הראשונה ולא היה מסרב לה גם מתוך יראת-הכבוד מפניה, שבאה אליו בחתונות. וגם משום עצמת הריגס. המכריו אותה. את נברתה. להשפיל יתר על המדה את נברתה לפניו⁵⁴. ברם, אם ייטיב את דרכו ויכנע לתבונה. ויכל גם עתה לתקן את איוולתו לשעבר. כי אם חזכה לבקשה שניה.

הרי זו באה ובתוקף רב יותר: כי הגוה בדתה: סחלה לה הודיעה את הפגישה אחו על התנינה וההסתופפות בקהל: ואם סירב מתוך אי-אמון לשענותיה הראשונות. הרי עובדה זו. שנשארה עמדה עליה, הולך להחשב לעדות על כך.

שאין היא חורשת שום מויטה (נגוד). אם יענה לאהבתה. ויכל לקוות. כי לא זו כלבר שיהנה טן הטובות. שכבר נסלו בחלקו. אלא גם זוכה לטובות גדולות עוד מתוך לכשישפע לה. אולם אם ידחה את הדריםה ייתן יתרון לשם טוב של צניעות על חובו להיטיב עם נברתו. הוא צפויה לו ממנה נקמה ושנאה. כי כלום לא יודעיל לו נשתפנה אל בעלה בקשגוריה והבדה מלכה נטיון-אונס. שכן פוסיטר יסיה לבו לדרביה יותר מלדבריה, ואפילו יהיו מבעים ביותר בתוהם האמת⁵⁵.

כך דיברה האשה ובכתה. ואילו זו לא נשמה מרחמנות למעשה פריצות ולא הוכרחה לכך מתוך פחד. אלא עמד בפני המתיים ולא נכנע לאיומים ונזה היה לו לקבל על עצמו לסבול שלא בצדק. ואפילו יוסף עליו עונש חסור ביותר. מליזנות מירונות השעה מתוך שווא מציית ולהצדיק על-ידי כך כלבו את הדיון על עצמו. והוא הזכירה את גשוואיה ואת חייה עם בעלה וביקשה להקפיד יותר כאלה

ולא (לשעות) לתענוג חולף של המאה. שהרי זו תביא עמה תרטה והגרום לה שוב יסורים ולא תמזק את החטא ותשרה אותו בעתה. שמה יודע סודו⁵⁶, ויאוילו חיי הוונג עם בעלה הם הנאה. שאין בה שום סכנה. ויתר על כן יש בהם

54. 47
55. 48
56. 49

57. 50

58. 51

59. 52

משום בשותן רב. הונכע מלך שחור, כלפי אלוהים והבריות. והוסיף: אם תשאר סחורה. תשול בו מפשל יהר ותשלט שלטון גברת. לא כן. אם ישתקף במעשה נבני. משום שנוח להם לכני ארם לכטוח בדרך הידועה של חיים כשרים מאכר בחטא. שחוטאים בעצמה.

דברים אלה וכוונת בהם רבים דיבר וניסה לעצור תאותה של האשה ולהתפנות רגשותיה לדרך הכבנת. ואילו זו חשקה התפרץ ביתר כוח והיא חיזקה אותו כוודעותיה ויצחה לאנסו לאחר שהתיאשה מלפתוהו. ויוסף נסלט כבעס והשיאר את בנדי בידה. כי (כשתפשה) והחויקה בו שמום (את הגבר) וברח מן החדר. והיא פחדה מאוד, שמה יוסף לבעלה. והלוישה בתוך כאב עלבוננו להקדים את יוסף ולבדות שקרים עליו בפני פוסיטר ולהתקם בו באופן זה. לאחר שנגו בה מנבו של מיאום גורא כל כך. ונדהה לה. שיהיה בזה משום חכמה וגורג אשה כאחר. אם תלדימנו במוצאות דבה עליו⁵⁷. וישבה כשהיא מוכשת עיניה בקרקע ונרגשת כולה. והעמידה פנים כבעסה. כאילו עצבותה על התאה שנסמטה ממנה לא באה אלא משום נסיון של אונס כלפיה. וכשבא בעלה נבדל למראה ושאלה לטפר הדבר. והיא פתחה בקטרוג על יוסף ואמרה: „נח לך. בעלי. שתמות. אם לא יי הענשו את העבד הנטוול. שרצה לטמא את משכבך ולא נגה בעניעות

ולא זכר, מה היה מראשו בשעה שבא אל ברתו ומה עלתה לו בסוב לכך. האיש הזה. שהיה נחשב לכפוי טובה. אילולא נגה בנו מנהג יפה סכל הבחינות. זמם להלל את חיי הנשואין שלך וניזון לכך את זמן העדרך בשעת החגיגה: ומה שהיה חתלה מתון⁵⁸ לטראיטיעין, הרי לא באה לו מתנותו⁵⁹ זו אלא מתמת מחוץ סנטיך. ואילו מטבעו אין הוא אדם הגון. עובדה זו. שהגיע לכבוד שלא לפי זכותו ובלי שקינה לכך, היא שעשתה אותו לכנון זה. ומן הדיון הוא שיתשוב. שמי שזכה לקבל את הנאמנות והאמטורוסמות על רכושך והזכות להכנד על פני העבדים הוקנים. ישום את ידו גם על אמתך⁶⁰. והפטיקה את דבורה והראה לו את הבנה. שהשארין כביכול בשעה שניסה לאנסה. פוסיטר לא ראה מקום שלא להאמין לדברי אשתו הבוכה ולטראה עיניו. ומשום שהיה שקיע יתר על המדה באהבתו אליה לא שם את לבו לתקירת האמת. אלא נמן אפון (גבור בה) ובצניעותה. ואילו את יוסף דן לכף חובה כמנוול והשליטו לכית-הסוחר לפושעים והיה הולך ומתגאה: באשתו עוד יותר ומעיד על כשוותה וחוס דרליה⁶¹.

60. 61

62. 62

63. 63

64. 64

65. 65

66. 66

67. 67

68. 68

69. 69

70. 70

71. 71

בראשית רבה (וילנא) פרשה פז

ד

ויהי אחר הדברים וכו', הרהורי דברים היו שם.

מי הרהר? יוסף הרהר.

אמר: כשהייתי בבית אבא היה אבא רואה איזה מנה יפה היתה שם והיה נותנה לי, והיו אחי מכניסין בי עין רעה, עכשיו שאני כאן מודה אני לך שאני ברווחה, אמר לו הקב"ה הטלס [רווק בודד] חייך שאני מגרה בך את הדוב.

דבר אחר, אמר אבא נתנסה, זקיני נתנסה, ואני איני מתנסה?

א"ל הקב"ה חייך שאני מנסה אותך יותר מהם...

ו

... "ולא שמע אליה לשכב אצלה" - בעולם הזה, "להיות עמה" שלא יהיה עמה בגיהנם, לעתיד לבא.

דבר אחר, "ולא שמע אליה" - אפילו בשכיבה בלא תשמיש.

מטרונא שאלה את ר' יוסי אמרה לו אפשר יוסף בן שבע עשרה שנה היה עומד בכל חומאו והיה עושה הדבר הזה?

הוציא לפניו ספר בראשית והתחיל קורא לפניו מעשה ראובן ובלהה, מעשה יהודה ותמר, אמר לה מה אם אלו שהם גדולים וברשות אביהן לא כסה עליהם הכתוב, זה שהוא קטן וברשות עצמו על אחת כמה וכמה.

ז

"ויהי כהיום הזה ויבא" וכו' "ואין איש מאנשי הבית" - אפשר ביתו של אותו האיש משתייר בלא איש?
רבי יהודה ורבי נחמיה:

רבי יהודה אומר: יום נבול של נילוס היה והלכו הכל לראות והוא לא הלך,

ור' נחמיה אומר: יום תיאטירון היה והלכו הכל לראותו והוא לא הלך.

אלא "ויבא הביתה לעשות מלאכתו" - לחשוב חשבונות של רבו.

ר"ש בר נחמן אמר לעשות מלאכתו - ודאי, אלא "ואין איש" - בדק את עצמו ולא מצא עצמו איש,

... ר"ה בשם רבי מתנא אמר: איקונין של אביו ראה וצנן דמו, דכתיב "משם רועה אבן ישראל" מי עשה כן "מאל אביך ויעזרך" וגו',

"ברכות שדים ורחם" (בראשית מ"ט, כ"ד - כ"ה) ברכתא דאבוך ודאמך.